

“జీవచ్ఛవాలు”

పక్కింటిలోంచి ఉన్నట్టుండి ఏడుపులు, పెడబొబ్బలు వినిపించాయి. చుట్టూపక్కల వాళ్ళంతా రంగనాథంపంతులుగారింటికి చేరారు.

మంచంమీద రంగనాథంగారు వెల్లకితలాపడివున్నారు. ఆయన గుండెలు ఎగిరిపడుతున్నాయి, కొప్పుతున్నారు. కళ్ళు మూతలుపడి వున్నాయి.

వనజమ్మ గుండెలు గబగబా బాదుకుంటూ, చిర్రూ బుర్రూ చీదుకుంటూ “అయ్యో, నా తండ్రి - పొద్దున్న కూడా ఇంత ఆవకాయ వేయించుకుని సుభ్రగా దిష్టి తగులు తుండేమోరా అంత ఎర్రగా కలుపుకోకురా అని చెబుతున్నా ఆప్యాయంగా తిన్నావురా నాయనా. ఆ పాడుకునిపి పెరుగు మనిషి - అది చూసిందిరా, దాని కళ్ళుపడ్డాయిరా తండ్రి - దిష్టితగులేనే మంచిదిలే హాయిగా కళ్ళు మూసేస్తాను - దాని దగ్గరకు తొందరగా వెళ్ళిపోతాను అన్నావురా - అలా అవాచ్యాలు పలకవద్దని అంటున్నా అంతమాట అనేశావురా నా తండ్రి - ఒక్కొక్కవేళ అన్నంతపనీ జరుగుతుందిరా. ఇంతట్లోనీ రోజులు తీరుతాయా అనుకున్నానురా నా తండ్రి - ఇంత గడిస్తావని, పిల్లా పాపతో సుఖంగా వుంటావనీ అనుకున్నానురా” అంటూ ఆవిడ విరామంలేకుండా గుండెలు పగిలేలా రోదిస్తూంటే అక్కడ చేరనవాళ్ళకి మనసులు కరిగిపోయాయి.

రంగనాథంగారు తాలూకాఫీసులో రిటైరైపోయి పది సంవత్సరాలయి పోయింది. రెండు చేతుల్లోనూ సంకోచం లేకుండా గడించారు గడించటం పురుషధర్మం కాబట్టి గడించటంలో ఆయన వెనకా ముందూ మంచి చెడూ అనేది చూడకుండా రేపటి రోజులవేవి. భారం కాకుండా ఉండటంకోసం దీపం అనేది వున్నప్పుడే ఇల్లు చక్కబెట్టుకున్నారాయన. సంపాదించిందంతా పైలాపచ్చీసు చేయలేదు. రూపాయి పైస సంపాదిస్తే పైసా సొంతానికి ఖర్చుచేస్తాడు; మిగతాది అవతల బ్యాంకులో పడేశారు. అదలా కొండలా పేరుకుపోయింది. కూతురుకి బయట సంబంధం అయితే గడిచిందంతా దాని వుస్తి ముడి సంబంధానికే సరిపోతుంది. ఇక తనకి మిగిలేదేమీ వుండదనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన యీ విషయంలోకూడా అతి జాగ్రత్త తీసుకుని చిన్నప్పుడే ఆలచేడి ఒక్కగా నొక్క కొడుకుని పెట్టుకుని కాలక్షేపం చేస్తున్న చెల్లమ్మను తెచ్చి తనదగ్గరే పెట్టుకున్నారు. మళ్ళీ తరవాత మనసులేం మారతాయోనని ఓ ఏడాదిపాటు కుర్రవాడి బుద్ధి పరీక్ష చేసుకుని ఫరవాలేదని తృప్తిపడి కూతురు రాధమ్మనిచ్చి పెళ్ళి చేసి శాడు. ఆ పెళ్ళికూడా గుట్టు చప్పుడు కాకుండా రెండోకంటి వాడికి తెలియకుండా చేసేశాడు.

అయితే ఆ పెళ్ళయిన మర్నాటినుంచే రంగనాథంగారికి మనశ్శాంతి కొరవడింది. ఆయన ప్లాను తల్లక్రిందులైంది. అన్నగారు తన దగ్గరకు రమ్మన్నప్పుడు వనజమ్మ ఏం ఆలోచన చేసిందో అదంతా ఆచరణలో పెట్టింది. "రంగనాథంగారు రోగిష్టిమనిషి. చీటికీ మాటికీ ఆయన కేదో

ముంచుకొస్తూనే వుంటుంది. ఎలాగూ యీ ముసలాడు నాలుగు రోజులు అటూ ఇటూగా హారీ మనేవాడేకాని పూర్ణారాయు రాయం గలవాడు కాడు" అని ఆవిడ ఆయన రమ్మనటమే ఆలస్యం నెనకాడకుండా వచ్చేసింది. వచ్చిన మర్నాటినుంచే, ఆవిడ పొద్దున్నా, సాయంత్రం 'ఈయనగారి దీపం ఆర్పెయ్యరా బాబూ' అని తులసికోట దగ్గర దీపం వెలి గించేది. 'వీడి నోట్లో మట్టి కొట్టరా భగవాన్' అని దేము డికి మొక్కి ఆవిడ ఆయన విస్త్రో అన్నం పడేసేది. 'ఇంట్లోంచేకాదు, ఏకంగా ఈ లోకంనుంచే వెళ్ళిపో' అని ఆవిడ, ఆయనగారు గుమ్మం అవతల అడుగు పెట్టేసరికలా తలుపు దభీనుని వేసేది. 'ఇక మరి పొద్దున్నే లేవను. ఈ నిద్ర శాశ్వతం కావాలి భగవంతుడా' అని ఆవిడ రంగనాథంగారి మంచం వైపు మెటికలు విరిచి, ఆ చేతుల్తోనే దేముడికి దండం పెట్టేది.

కూతురు రాధమ్మని తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళనివ్వకుండా ఖడేరావు చేసింది. రంగనాథంగారు అలుడ్ని అదుపులోకి లాక్కోవాలని చూశారుగాని, అతగాడు తల్లిచాటు పిల్లా డయిపోయాడు. అమ్మని వొదిలిపెట్టి వాడు ఇవతలికి రాడు. రంగనాథంగారు డబ్బుఆశ చూపించారు. ఇచ్చిన డబ్బు పుచ్చుకుని వాడు మళ్ళీ తల్లిచాటుకే చేరేవాడు.

కొంపలో వున్నంతసేపూ ఇంట్లో సూటీ పోటీ మాటలు తప్పించుకుందుకు పెరట్లో రకరకాల మొక్కలు తెచ్చి నాటి, వాటికి సెవచేస్తూ కాలక్షేపం చేయాలను

కున్నారు రంగనాథంగారు. వనజమ్మ ఎవరూ చూడకుండా ఓనాడు వాటినన్నిటిని పీకేసి అవతల నా రేసింది. రంగనాథంగారు లబలబ లాడితే, మేకలొచ్చి తనిపోయాయని అబద్ధం ఆడేసింది.

వేదాంత గ్రంథాలు తెచ్చుకుని ఇంట్లో పెట్టుకున్నారు తీరిక వేళల్లో చదువుకోవచ్చని. వనజమ్మ వాటినీ తీసుకెళ్ళి ఇరుగింటి వాళ్ళకీ, పొరుగింటి వాళ్ళకీ పంచిపెట్టింది. రంగనాథంగారు విసుక్కుంటే, “ఇరుగూ, పొరుగూతో అవసరాలంటూ వుండవా మనకు? నువ్వు తెచ్చే సరుకులతోనే నెలగడిచిపోతూం దనుకుంటున్నావా? ఎంతమంది దగ్గర అప్పులు చేస్తే నెలగడుస్తుందో నీకు తెలవదు. వెధప పుస్తకాలు కాస్త చదువుకుందుకిస్తే అంతగా బాధపడిపోతున్నావు” అంటూ గంటన్నరసేపు సాధించింది వనజమ్మ.

ఇంట్లో ఉన్నంతసేలూ సుఖంగా కాలక్షేపం కావటానికి రంగనాథంగారు ఏర్పాటుచేసుకున్న సదుపాయాలన్నీ వనజమ్మ భగ్నం చేస్తూవచ్చింది. ఆవిడ ఆంతర్యం రంగనాథంగారు అరంచేసుకోకపోలేదు. “ఆ డబ్బు తెచ్చి నాచేతిలో పడేయ్యి. పెత్తనం నాకు ఆప్పచెప్ప. నువ్వలా బొమ్మలా చూస్తుండు” అని ఆవిడ అభిప్రాయం.

* * *

వనజమ్మ ఇన్నాళ్ళుగా ఎదుగుచూసిన ఘడియ ఈనాటికి వచ్చింది.

రంగనాథంగారు ఆ సాయంల్రం అప్పటికి ఓ గంట

శ్రీతమే శుభ్రంగా ముసాబయి మల్లు పంచ కట్టుకుని సిల్కు
కండువా బుజంమీద వేసుకుని నవ్వుకుంటూ అలా స్నేహి
తుల్ని కలుసుకుందుకు వెళ్ళారు. వెళ్ళేటప్పుడు అలా
రాయిలా, చేతిలో కర్రలా నిటారుగా, తీవిగా, దరాగా నాకే
మన్నంత ధీమాగా వెళ్ళిన వ్యక్తి సాయంత్రం కనుచీకటి పడే
సరికలా ఎవరో తోసినటుగా తూలుతూ ముందుకు పడిపోతూ
రోప్పూతూ వచ్చి మంచంమీద పడిపోయారు. కళ్ళు మూతలు
పడిపోయాయి. ఒళ్ళు జ్వరంతో వేలిపోతూంది. ఆయాసంతో
ఆయన గుండెలు ఎగిరెగిరి పడుతున్నాయి.

చుట్టూ చేరిన వాళ్ళు గుడ్డు పెద్దవి చేసుకుని ఆశ్చ
ర్యంగా అలా వులుకూ పలుకూ లేకుండా మాస్తూ వుండి
పోయారు.

ఇంతలో డాక్టరుగారు వచ్చారు. ఆయన ఓ పావు
గంటసేపు పరీక్ష చేశారు. అబ్బో, సీరియస్ కేసే... అన్నట్టుగా
కళ్ళు పెద్దవిచేసి కనుబొమలు ఎగ రేశారు. రెండు మూడు
సార్లు లాభం లేదన్నట్టుగా ఛీత్కారాలు చేశారు. నిన్నూ
ర్చారు, ఏం చెప్పాలో తోచటం లేదన్నట్టుగా. చెప్పటానికి
నోరు రావటం లేదన్నట్టుగా, ముఖం పెట్టారు. ఆఖరికి చెప్పక
తప్పదుగనక తన బాధ్యత తాను తీర్చుకుంటున్నానన్నట్టుగా
“చూడమ్మా! ఇక ఈయన జీవించటం అనుమానం అయిన
విషయం. తెల్లవారటం కష్టం” అనేసి చరచరా వెళ్ళి
పోయారు.

వనజమ్మ భోరుమని రంగనాథంగారి గుండెలమీద
పడిపోయి ఆయన శరీరాన్ని హూనం హూనం చేసింది.

అక్కడున్న వాళ్ళు హెచ్చరిస్తే వనజమ్మ రోషంగా వాళ్ళకేసి చూసింది, రుసరుసలాడుతూ.

ఆయన గుండెలమీద సడి తల మొత్తేసింది. అరిచేతుల్లో ఆయన ఛాతీని బాదేసింది.

పోయినవాళ్ళు పోగా, అక్కడున్న కొద్దిమందిని వనజమ్మ ప్రాధేయపడింది. “మీకు పుణ్యం ఉంటుంది. ఏం చేస్తాం తల్లీ, పోయినవాళ్ళతో పోలేంగా. ఈ పాడు పొట్ట తిప్పలు తప్పేవి కావు. కాస్త ఊరగాయ జాడీలు, పప్పు డబ్బాలు మీ యింట్లో పెట్టించండి. ఈ పదిరోజులూ పోయిన తర్వాత తెచ్చుకుంటా... చూస్తూ చూస్తూ పాటిని పార వెయ్యలేంగా తల్లీ?”

వనజమ్మ అప్పటికప్పుడు పని గట్టుకుని అలమూరాలు జాడీలన్నీ తీసుకెళ్ళి అవతల వాళ్ళింట్లో స్తంది.

వనజమ్మ ధాము ధూములు కోడలిమీద ఎక్కువయి పోయాయి. “ఒసేవ్, ఇలారా. అక్కడ కూర్చుని ఏం లాభం కాని, వచ్చి ఈ వంటపని చూడు. అన్నం ఉడికి ఉడక్కుండా, తగలెట్టకుండా కాస్త వళ్ళు దగ్గరపెట్టుకుని వండు. కూరలో ఉప్పు ఎక్కువ వేశావంటే ముఖాన్న కొడతా. అదిగో, చెబుతూనే ఉన్నా. అంతంత చెక్కులు తరిగేస్తే ఇక ఆ కూరగా మిగిలేదేవీతే? అలాగేనటే కూరలు తరగటం? అవ్వ!” అంటూ వనజమ్మ కోడల్ని వంటపనిలో కుక్కి, కొడుకుని పిలిచి వాడికో పని పురమాయించింది.

“ఒరేయ్ అబ్బాయి! చప్పున వీధి గేటుపక్కన నాలుగు రాటలు పాతి, పైన నాలుగు తడికలు పడెయ్యి.

ఇవాళ నక్షత్రం బొత్తిగా చుంచుకొను. ఇంట్లోగనక ప్రాణం గుటుక్కుమంటే ఎన్నళ్ళు పాడు పెట్టాల్సి వుంటుందోరా వాయనా. త్వరగా కానియ్యి. ఈ రాత్రికి మన ఖర్మ, జాగరణ ఎలాగూ తప్పేట్టులేదు..." అంటూ వనజమ్మ తల బాదుకుంది,

రాధమ్మ కన్నీరు గుక్కుకుంటూనే వంట పని చేస్తోంది.

వనజమ్మ దగ్గరుండి గేటుపక్కన పందిరి వేయించింది. దానిపైన తడిక వేయించింది.

"ఒరేయ్, చువ్వు కాళ్ళు పట్టుకో, నేను తల పట్టుకుంటాను. కోడలు నడుం పట్టుకుంటుంది. ఒసేవ్, ఇలారా ఓసారి..." అంటూ ముగురూ కలిసి రంగనాథంగార్ని సాయం పట్టి ఆ పందిరికింద పడుకోబెట్టారు.

ఓ మరచెంబునిండా నీళ్ళు పట్టుకుని వనజమ్మ భుక్తాయాసంతో గోడకి జారబడి కాళ్ళు చాపుకుని రంగనాథంగారి శరీరాన్ని చూస్తూ మధ్య మధ్య కళ్ళు వత్తుకుంటూ, పళ్ళు కొరుక్కుంటూ, లోపలోపల గింజుకుంటూ, అలాగే కాపలా కూర్చుంది.

రాత్రి కొద్దిగా చినుకులు పడటం ఆరంభించింది. వనజమ్మ గబగబా లోపలికిపోయి తలుపులు వేసుకుని పడుకుంది. మళ్ళీ ఆవిడ తలుపులు తీసుకుని ఇవతలకి వచ్చేసరికి రంగనాథంగారు కాళ్ళు తప తప కొట్టుకుంటున్నారు.

"సంధించింది. ఇక ఎక్కవసేపు ప్రాణం వుండదు"

అనుకుంది వనజమ్మ. ఎందుకైనా మంచిదని ఓసారి పెద్దగా బావురుమంది.

వనజమ్మ ఏడుపు విని చుట్టుపక్కల వాళ్ళంతా లేచి వచ్చారు. హరికేన్ లాంటిది వెల్తురులో ఆయన కాళ్ళు తప తప కొట్టుకోవటం చూసి ఎవరిమటుకు వారు చలగా జారుకో బోతుంటే -

వనజమ్మ రంగనాథంగారి పాదాలుతాకి చూసి "చల బడిపోయాయిరా నాయనా. ఇంకెంతసేపుంటావురా... చూడ లేకుండా వున్నారా నాయనా, నీ బాధ. అయ్యా, ఒళ్ళంతా మంచులా చలబడి పోతుందండీ - బాబ్బాయి, మీకు పుణ్యం వుంటుంది. ఆ తర్వాత ఈ ఘటాన్ని కాస్త అక్కడికి చేర్చి ఆ కాస్తపనీ కూడా పూర్తిచేసి పుణ్యం కట్టుకోండి నాయనా" అంటూ ఆవిడ ప్రాధేయపడింది.

'మా ఆవిడకు నాలుగోనెలని', 'నాకు జ్వరమని', 'నాకు బుజాల నొప్పు'లని, 'నాకు అమ్మా, నాన్నా వున్నా' రని, నలుగురూ నాలుగు రకాలుగా సాకులు చెప్పి అక్కడి నుంచి తప్పుకున్నారు.

వనజమ్మకు ఓ గంట పోయేసరికి నిద్ర ముంచుకు వచ్చింది. కొంఠ పర్చుకుని అక్కడే ఓ కుచుకు తీసింది. నిద్రలో ఆవిడకు ఓ కల వచ్చింది. రంగనాథంగారు చని పోయారు. ఆయన బ్యాగులో వేసిన డబ్బంతా తన ఆధీనం అవుతుంది. దాన్ని వడ్డీలకు తిప్పుతుంది. ఆ డబ్బు ఒకటికి రెండింత లవుతుంది. ఇంతలో ఇరుగింటినాళ్ళూ, పొరుగింటినాళ్ళూ పూర్తిగా చెడిపోతారు. అప్పుల

పాలయి వాళ్ళు కొంపలు అమ్ముకునే స్థితికి వస్తారు. ఆ యిళ్ళన్నీ తను కొంటుంది. చూస్తూండగా తాను పెద్ద శ్రీమంతురాలయి పోతుంది. వనజమ్మగారంటే ఈ పేట పేటంతా మారుమోగిపోతుంది. చుట్టుపక్కల తన మాటంటే విలువ పెరిగిపోతుంది. అందరూ తమ తమ తగూలు తన దగ్గరకు తీసుకు వస్తారు. తను నేర్పుగా వాటిని పరిస్కారం చేస్తుంది." వనజమ్మకు మెలుకువ వచ్చేసింది.

రంగనాథంగారు కాళ్ళు తప తప కొట్టుకుంటూనే వున్నారు.

లోపల గ్లాసు కిందపడిన చప్పుడు వినిపించింది వనజమ్మకు. 'కొడుకూ, కోడలూ ఇంకా మెలుకుపగానే వున్నారన్నమాట.'

ఆవిడకు ఉన్నట్టుండి ఓ అనుమానం వచ్చింది. నమ్మదిగా వెళ్ళి తలుపువద్ద చెవి దోరపెట్టుకుని వినసాగింది.

'నాలుగు రోజులు ఓపిక పట్టు' అంటున్నాడు కొడుకు. 'నాలుగు రోజులూ ఆ డబ్బురాని, దీనిపని పడదాం' అంటున్నాడు కాబోలు. 'ఆరి దుంపతెగా. ఈ కోడలుముండ అసాధ్యురాలు. ఇది వీడ్ని బుట్టలో వేసుకుని ఎంతయినా చెయ్యగల్గు. ఆ డబ్బు తెచ్చి దీని చేతిలో పోస్తారాయె వాళ్ళు. ఇప్పుడే తను కళ్ళు తెరవకపోతే తన గతి రంగనాథంగారి గతే అవుతుంది.' వనజమ్మ గుండెలు దడదడ వాడాయి.

"ఒరేయ్ అబ్బాయ్" అంటూ పిల్చింది.

కొడుకు తలుపు వోరగా తెరిచి, తల ఇవతల పెట్టి "దేనికే పిల్చావ్?" అన్నాడు.

“నువ్విలా వచ్చి కూర్చో” అంటూ కోడలిని హఠాంక రించింది వనజమ్మ.

“బయట చలిగావుండే, నువ్వే కదుటే దాన్ని లోపలే వుండమన్నావు.”

“దాన్ని లోపలే ఉండని. నువ్వొచ్చి ఇక్కడ కూర్చో” అంది వనజమ్మ.

అతగాడు నసుగుతూ వచ్చి వనజమ్మ పక్క కూర్చున్నాడు. రంగనాథంగారు గురకపెట్టటం వినిపించి దావిడకు. కాళ్ళు కదపటం ఆగిపోయింది.

వనజమ్మకి మళ్ళీ నిద్రముంచు కొచ్చింది. ఓ నిమిషం అటూ ఇటూగా తెల్లనారేలోపున ఎలాగూ ఈ బొందిలోంచి జీవుడు నిష్క్రమించటం ఖాయం. అందుకోసరం నిద్ర ఆపుకోవటం తెలివితక్కు వనిపించి దావిడకు.

మళ్ళీ నిద్రకు జారుకుంది వనజమ్మ. మళ్ళీ ఆవిడకు కల వచ్చింది. ఇంత పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకున్న తను ఏడాది కేడాది గడిచేసరికి వయోభారంతో ముసలయిపోయి అశక్తుగాలయిపోతుంది ఇదే సమయమని కోడలు తనమీద పెత్తనం చెలాయిస్తుంది. కొడుకు వెళ్ళాంవైపుకు వెళ్ళిపోతాడు. ఇద్దరూ కలిసి తన్ని నానా తిప్పలూ పెడతారు. రంగనాథంగారికి తనెన్ని బాధలు పెడుతోందో, తన్ని వాళ్ళు అన్ని బాధలూ పెడతారు. అప్పుడు తనకి గత్యంతరంలేక తన ఆధిపత్యం నిలబెట్టుకుందుకోసం - తప్పదు మరి - ఆపత్సమయంలో ఏంచేసినా తప్పలేదు - వీడికింత మందుకలిపి తాగించి అదంటే విరక్తిపుట్టు చేస్తా -” వనజమ్మకు

గుండెలు బరు వెక్కిపోయి మెలుకు వచ్చేసింది. ఇంకా చాలా తెలవారలేదు. పక్కింటిలోంచి గిలక చప్పుళ్ళు చీపురు చప్పుళ్ళు వినిపిస్తున్నాయి.

వనజమ్మ కళ్ళు నులుపుకుని పందిట్లోకి చూసింది. మళ్ళీ యింకా గట్టిగా నులుపుకుని గుడ్డు పెద్దవి చేసుకుని మరీ చూసింది!

రంగనాథంగారి భౌతికకాయం లేచి కూర్చుని రొంటి లోంచి ముక్కుపొడుం డబ్బా చేతిలోకి తీసుకుని నాజూగా ఓపట్టు వేళ్ళమధ్యకు తీసుకుని సుఖంగా పీల్చుకుని, ముక్కు-రుదుకుని చేతులు దులుపుకోవటం చూసి వనజమ్మ కెవ్వమని కేక వెయ్యిపోయి మాట పెగలక గుడ్డు తేలేసి రోటికి చారబడిపోయింది.

An improbable, incoherent story
of an extremely evil woman
looks like a fantasy -
this author should
write fables - not modern
short stories in the real world